

پاسمه تعالیٰ

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه		ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس : آرایه‌های ادبی
تعداد صفحه : ۴		تاریخ امتحان : ۱۳۹۶ / ۶ / ۲	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۹۶		
نمره	سوالات			ردیف
۰/۲۵	علامت خاص هجای دوم واژه « ستاره » را بنویسید.			۱
۰/۲۵	غزل عارفانه را مولانا جلال الدین و غزل عاشقانه را به اوج رساندند.			۲
۰/۲۵	کدام یک از مثنوی های زیر درون مایه حماسی و تاریخی دارند؟ الف) بوستان سعدی ب) خسرو و شیرین نظامی ج) شاهنامه فردوسی د) حدیقه سنایی			۳
۰/۲۵	زیبا ترین ترجیح بند از سعدی و هاتف اصفهانی و قدیمی ترین ترجیح بند از است.			۴
۰/۵	« مشبه » و « مشبه به » را در مصرع اوّل بیت زیر مشخص کنید. وآن رعد بین که نالد چون عاشق کثیب «			۵
۰/۵	یک تشبيه بلیغ اضافی بسازید که واژه « تعلیم » مشبه آن باشد			۶
۰/۷۵	با توجه به بیت « نه همین می رمد آن نوگل خندان از من می کشد خار در این بادیه دامان از من » الف) استعاره را بیابید. ب) نوع آن را مشخص کنید. ج) مفهوم آن را بنویسید.			۷
۰/۵	در کدام یک از ابیات زیر « استعاره مصرحه » و در کدام یک « استعاره مکنیه » به کار رفته است؟ ترسم نفوروشند متعاعی که خریدند تن زن زمانکی و بیا سای و کم گری الف) چون خلق در آیند به بازار حقیقت ب) ای ابر بهمنی نه به چشم من اندری			۸
۰/۵	استعاره مکنیه را در مصرع دوم بیت زیر بیابید و نوع آن را تشخیص دهید. گوش طرب به دست تو، بی تو به سر نمی شود» دیده عقل مست تو، چرخه چرخ پست تو			۹
۰/۲۵	در بیت زیر، کدام واژه در معنی مجازی به کار رفته است؟ تا نباشد در پس دیوار گوش « پیش دیوار آن چه گویی، هوش دار			۱۰
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »			

با اسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۲	سال سوم آموزش متوسطه	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهر یورماه سال ۱۳۹۶
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir			نمره

ردیف	سوالات	نمره
۱۱	در بیت «محتج قصه نیست گرت قصدخون ماست چون رخت از آن توست، به یغما چه حاجت است» الف) واژه مشخص شده، مجاز از چیست? ب) علاقه آن را بنویسید.	۰/۵
۱۲	در بیت زیرمفهوم کنایی قسمت مشخص شده را بنویسید. « <u>گر خار کاری سمن نذروی</u> » همینت بسنده است اگر بشنوی	۰/۵
۱۳	در بیت «شاه شمشاد قدان، خسرو شیرین دهنان که به مژگان شکنده قلب همه صف شکنان» تکرار صامت بیش از صامت های دیگر، باعث ایجاد آرایه شده است.	۰/۵
۱۴	در هر یک از ابیات زیر کدام واژه آرایه تکرار را ایجاد کرده است? الف) گشتند نا امید همه جانور زجان با جان کوهسار چو پیوست جان برف ب) طیران مرغ دیدی تو زیای بند شهوت	۰/۵
۱۵	در عبارات زیر سجع ها را بیابید و نوع هر سجع را بنویسید. الف) هر چه نپاید دلبلستگی را نشاید. ب) ابراهیم چون به میان آتش بیارامید، ملک - تعالی - آتش را بر وی سرد گردانید.	۱/۵
۱۶	با ذکر دلیل نشان دهید در کدام بیت آرایه <u>موازن</u> و در کدام بیت آرایه <u>ترصیع</u> به کار رفته است? الف) زگرز تو خورشید گریان شود ب) هم خطواتش متقارب به هم	۱/۵
۱۷	در هر یک از ابیات زیر جناس ها را بیابید و نوع هر یک را مشخص کنید. الف) خداوندی که در ذاتش علل نیست ب) نهاد آن بن نیزه را بر زمین ج) خرامان بشد سوی آب روان د) پسر را نشاندند پیران ده	۲
	«ادامه سوالات در صفحه سوم»	

با اسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: آرایه‌های ادبی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۲	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهر یورماه سال ۱۳۹۶ دانش آموزش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		سال سوم آموزش متوسطه
ردیف	سوالات	نمره
۱۸	<p>با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>اگر تو فارغی از حال دوستان، یارا فراغت از تو می‌سترنمی شود هارا</p> <p>(الف) کلمات هم ریشه در بیت بالا کدامند؟</p> <p>(ب) در بدیع استفاده از واژگان هم ریشه را چه می‌نامند؟</p> <p>(ج) صامت‌های مشترک آن را بنویسید.</p>	۱
۱۹	<p>در بیت زیر، آرایه مراعات نظیر را مشخص کنید.</p> <p>تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری «</p> <p>ابر و باد ومه و خورشید و فلک در کارند</p>	۰/۵
۲۰	<p>در بیت زیر، چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ دانسته تاریخی مرتبط با آن را بیان کنید.</p> <p>«برو ای گدای مسکین در خانه علی زن که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را</p>	۰/۷۵
۲۱	<p>در نمونه‌های زیر، آرایه‌های تضمین را بیابید و مورد تضمین شده را تعیین کنید.</p> <p>الف) زنهار از قرین بد، زنهار وقنا رِئْنَا عَذَابَ النَّارِ از گفتة «كمال» دلیلی بیاورم آن مهر بر که افکنم آن دل کجا برم «حافظ»</p> <p>(ب) ور باورت نمی‌کند از بندۀ این حدیث گر برکنم دل از تو و بردارم از تو مهر</p>	۱
۲۲	<p>در بیت زیر، آرایه تضاد را بیابید.</p> <p>«شادی ندارد آن که ندارد به دل غمی آن را که نیست عالم غم، نیست عالمی»</p>	۰/۵
۲۳	<p>در بیت «از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر یادگاری که در این گنبد دوار بماند»</p> <p>(الف) آرایه حس آمیزی را در مصعر اوّل بیابید؟</p> <p>(ب) دلیل به وجود آمدن این آرایه را بنویسید.</p>	۰/۷۵
۲۴	<p>در بیت زیر، آرایه تناقض را بیابید و دلیل خود را توضیح دهید.</p> <p>«کی شود این روان من ساکن این چنین ساکن روان که منم»</p>	۰/۷۵
۲۵	<p>در بیت «ای دمت عیسی دم از دوری مزن من غلام آن که دور اندیش نیست»</p> <p>(الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟</p> <p>(ب) معانی مختلف آن را بنویسید.</p>	۰/۷۵
	«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

با اسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: آرایه‌های ادبی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه										
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۲	سال سوم آموزش متوسطه	تعداد صفحه: ۴										
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۹۶			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir										
ردیف	سوالات	ردیف	نمره										
۲۶	با توجه به بیت «ماهم این هفته برون رفت و به چشم می‌مالی است / حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالی است» الف) در کدام واژه ایهام تناسب به کار رفته است؟ ب) واژه مورد نظر با کدام کلمات تناسب برقرار کرده است؟	۰/۷۵											
۲۷	در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است). <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">گروه «ب»</th> <th style="text-align: center;">گروه «الف»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">اغراق</td> <td style="text-align: center;">(۱) غلام آن لب ضحاک و چشم فتایم</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">تلمیح</td> <td style="text-align: center;">(۲) زسم ستوران در آن پهنه دشت</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">لف و نشر</td> <td style="text-align: center;">(۳) جانم ملول گشت زفرعون و ظالم او</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">تضمنی</td> <td style="text-align: center;">آن نور روی موسی عمرانم آرزوست</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «ب»	گروه «الف»	اغراق	(۱) غلام آن لب ضحاک و چشم فتایم	تلمیح	(۲) زسم ستوران در آن پهنه دشت	لف و نشر	(۳) جانم ملول گشت زفرعون و ظالم او	تضمنی	آن نور روی موسی عمرانم آرزوست	۰/۷۵	
گروه «ب»	گروه «الف»												
اغراق	(۱) غلام آن لب ضحاک و چشم فتایم												
تلمیح	(۲) زسم ستوران در آن پهنه دشت												
لف و نشر	(۳) جانم ملول گشت زفرعون و ظالم او												
تضمنی	آن نور روی موسی عمرانم آرزوست												
۲۸	در عبارت «دو کس دشمن ملک و دین اند: پادشاه بی حلم و زاهد بی علم» الف) نوع لف و نشر به کار رفته را بنویسید. ب) نشر اول را بیابید.	۰/۵											
۲۹	با توجه به بیت «نه خلاف عهد کردم که حدیث جز تو گفتم همه بر سر زبانند و تو در میان جانی « الف) شاعر چه دلیلی برای پاسخ به گله مندی دوست خود، و توجیه او بیان می‌کند؟ ب) این هنر شاعرانه، سبب پیدایش کدام آرایه ادبی شده است؟	۰/۵											
۳۰	در بیت زیر، شاعر دلیل «کینه نداشتن نسبت به دیگران را « درجه می‌داند؟ «دلم خانه مهر یار است و بس از آن می‌نگند در آن کین کس»	۰/۵											
۲۰	موفق باشد»												

با سمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : آرایه‌های ادبی
تاریخ امتحان ۱۳۹۶ / ۶ / ۲		سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۶
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۰/۲۵	(____) هجای بلند(۰/۲۵) صفحه ۱۲	۱
۰/۲۵	سعدی (۰/۲۵) صفحه ۲۰	۲
۰/۲۵	گزینه (ج) شاهنامه فردوسی (۰/۲۵) صفحه ۳۵	۳
۰/۲۵	فرخی سیستانی (۰/۲۵) صفحه ۲۶	۴
۰/۵	ابر (مشتبه) (۰/۲۵) مرد سوگوار (مشتبه به) (۰/۲۵) صفحه ۵۰	۵
۰/۵	گوهر تعلیم (یا هر پاسخ مناسب دیگر) صفحه ۵۶	۶
۰/۷۵	الف) نو گل خندان (۰/۲۵) ج) معشوق، یار (۰/۲۵) صفحه ۶۱	۷
۰/۵	الف) مصرحه (۰/۲۵) ب) ممکنیه (۰/۲۵) صفحه ۷۲	۸
۰/۵	گوش طرب (۰/۲۵) تشخیص (۰/۲۵) صفحه ۶۷	۹
۰/۲۵	گوش (۰/۲۵) صفحه ۷۸	۱۰
۰/۵	الف) کشن (۰/۲۵) ب) علاقه لازمیه (۰/۲۵) صفحه ۸۰	۱۱
۰/۵	کار بد نتیجه خوب نخواهد داشت (یا هر پاسخ مناسب دیگر) (۰/۵) صفحه ۸۶	۱۲
۰/۵	واج آرایی (۰/۲۵) «ش» (۰/۲۵) صفحه ۹۳	۱۳
۰/۵	الف) جان (۰/۲۵) ب) طیران (۰/۲۵) صفحه ۹۶	۱۴
۱/۵	الف) نپایید (۰/۲۵) نشاید (۰/۲۵) صفحه ۹۹ ب) بیارامید (۰/۲۵) گردانید (۰/۲۵) صفحه ۹۹	۱۵
۱/۵	الف) موازن (۰/۲۵) به دلیل تقابل سجع های متوازن و متوازنی (۰/۵) صفحه ۱۰۶ ب) ترصیع (۰/۲۵) به دلیل تقابل سجع های متوازنی (۰/۵) صفحه ۱۰۶	۱۶
۲	الف) علل / خلل (۰/۲۵) ب) زمین / زین (۰/۲۵) ج) روان / روان (۰/۲۵) د) مهر / مهر (۰/۲۵)	۱۷
	جناس ناقص اختلافی در حرف اول (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۱۵ جناس ناقص افزایشی در حرف وسط (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۱۵ جناس تام (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۱۱ جناس ناقص حرکتی (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۱۴	
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

با اسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : آرایه‌های ادبی	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان ۱۳۹۶ / ۶ / ۲	راهنمای تصحیح
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۶	مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	ردیف
۱۸	الف) فارغی (۰/۲۵) فراغت (۰/۲۵) ب) اشتراق (۰/۲۵) ج) «ف، ر، غ» (۰/۲۵) صفحه ۱۲۱	۱
۱۹	«آبر، باد، مه، خورشید و فلک» «ذکر دو مورد کافی است.» صفحه ۱۲۶	۰/۵
۲۰	«تلمیح» (۰/۲۵) «اشاره به داستان رفتن گدایی در خانه حضرت علی (ع) برای دریافت کمک و کمک آن حضرت به او» (۰/۵) (یا هر توضیح مشابه دیگر) صفحه ۱۲۸.	۰/۷۵
۲۱	الف) مصرع دوم بخشی از آیه قرآن «سوره بقره، آیه ۲۰۱» (۰/۵) صفحه ۱۳۲ ب) حافظ بیتی از کمال را تضمین کرده است (۰/۵) صفحه ۱۳۲	۱
۲۲	بین واژه‌های «شادی/غمی» تضاد وجود دارد (۰/۵) صفحه ۱۳۶	۰/۵
۲۳	الف) صدا وندیدن (۰/۲۵) ب) به دلیل آمیخته شدن یا ترکیب شدن حس شنوایی و بینایی (۰/۵) صفحه ۱۴۳	۰/۷۵
۲۴	ساکن روان (۰/۲۵) چیزی که ساکن باشد نمی‌تواند روان شود. (یا هر توضیح مشابه دیگر) (۰/۵) صفحه ۱۴۲	۰/۷۵
۲۵	الف) دور اندیش (۰/۲۵) ب) نخستین معنای این واژه <u>عقابت نگری</u> است در حالی که مقصود شاعر کسی است که به <u>دوری وجودایی</u> می‌اندیشد. (۰/۵) صفحه ۱۴۶	۰/۷۵
۲۶	الف) ماه (۰/۲۵) سال (۰/۲۵) صفحه ۱۵۰ ب) هفته (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۵۰	۰/۷۵
۲۷	(۱) لف و نشر (۰/۰/۲۵) (۲) اغراق (۰/۰/۲۵) (۳) تلمیح (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۵۰	۰/۷۵
۲۸	الف) لف و نشر مرتب (۰/۰/۲۵) ب) پادشاه بی حلم (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۵۶	۰/۵
۲۹	الف) دوستی با افراد دیگر ظاهری است اما دوستی با تو در اعمق وجودم جای دارد (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۶۲ ب) حسن تعییل (۰/۰/۲۵) صفحه ۱۶۲	۰/۵
۳۰	چون دلش از مهر و محبت یار پر است، جایی برای کینه دیگران ندارد. (یا هر پاسخ مناسب دیگر) (۰/۰/۵) صفحه ۱۶۲	۰/۵
	«همکار محترم خدا قوت»	۲۰